

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Annelie Mogensen, (annas14), Finanschef

Granskad av: Anna Maria Koutsikouri Bergström, (annko5), Analytiker

Godkänd av: Regionfullmäktige, (RF),

Giltig från: 2025-03-25

Giltig till: 2029-03-25

Finanspolicy Västra Götalandsregionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Finansverksamhetens uppdrag	4
Etik och hållbarhet i finansverksamheten.....	4
Riskramverk i finansverksamheten.....	5
Västra Götalandsregionens risktolerans	5
Riskkategorier.....	5
Riskhantering.....	5
Ansvarsfördelning.....	5
Hantering vid policyöverträdelser.....	6
Skuldförvaltning	6
Tillåtna riskkategorier	6
Tillåtna finansiella instrument.....	6
Borgensåtaganden	7
Kapitalförvaltning av pensionsmedel.....	7
Övergripande strategi och riskhantering	7
Tillåtna riskkategorier	8
Tillåtna finansiella instrument.....	8
Kapitalförvaltning av överskottslikviditet.....	8
Övergripande strategi och riskhantering	8
Tillåtna riskkategorier	9
Tillåtna finansiella instrument.....	9
Cash Management	9
Riskkategorier.....	9
Likviditetshantering	10
Banktjänster.....	10
Betaltjänster.....	10

Övrig finansverksamhet.....	10
Hantering av leasing	10
Hantering av valuta	11
Ordlista.....	12

Sammanfattning

- Finanspolicyn avser Västra Götalandsregionens finansverksamhet, vilken omfattar huvudområdena medelsförvaltning (kapital- och skuldförvaltning, borgensåtagande och garantier), cash management (likviditetshantering, bank- och betaltjänster).
- Syftet med finanspolicyn är att övergripande fastställa principer och ramar för finansverksamheten.
- Till finanspolicyn finns riktlinjer och rutiner som ytterligare förtydligar och ger vägledning kring hur Västra Götalandsregionens finansverksamhet ska bedrivas.
- Finanspolicyn riktar sig till Västra Götalandsregionens samtliga nämnder och styrelser, inklusive styrelser för majoritetsägda bolag.

Finansverksamhetens uppdrag

Västra Götalandsregionens finansverksamhet är organisatoriskt placerad på koncernkontoret och ansvarar för att säkerställa att tillräckliga finansiella medel finns tillgängliga i rätt tid och i rätt mängd för att verkställa regionfullmäktiges budget och fullgöra Västra Götalandsregionens betalningsåtaganden. Verksamheten ska också bedrivas på ett ändamålsenligt, effektivt, säkert och hållbart sätt.

Finansverksamheten ansvarar för att centralt samordna och effektivisera Västra Götalandsregionens behov av bank- och betaltjänster, för att säkerställa en enhetlig riskhantering samt att dra nytta av stordriftsfördelar både ekonomiskt och administrativt. Finansverksamhetens ekonomiska resultat och transaktioner redovisas i koncernbanken.

Etik och hållbarhet i finansverksamheten

Finansverksamhet ska präglas av god etik och hållbarhet och bidra till genomförande av Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål, där beslut grundas på långsiktigt ansvarstagande både ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Finansverksamheten ska dessutom bedrivas på ett sådant sätt som förebygger och minimerar välfärdsbrott, korruption, penningtvätt och annan otillbörlig påverkan på verksamheten. Strävan efter transparens och ansvarsfullt agerande ska vara vägledande i alla finansiella relationer och transaktioner.

Riskramverk i finansverksamheten

Västra Götalandsregionens risktolerans

Riskramverket för Västra Götalandsregionens finansverksamhet syftar till att säkra en stabil och hållbar hantering av ekonomiska resurser. Vilka risker och hur omfattande risker som Västra Götalandsregionen klarar av och är villig att acceptera i finansverksamheten fastställs genom beslut om tillåtna riskkategorier, tillåtna finansiella instrument och beslut om ansvarsfördelning i denna policy.

Riskkategorier

De risker som ska hanteras i finansverksamheten är finansiella risker, operativa risker, regelefterlevnadsrisker och hållbarhetsrisker.

Riskhantering

Risker i finansverksamheten ska identifieras, uppskattas, värderas och i de fall där risker anses oacceptabla ska riskreducerande åtgärder vidtas.

Alla beslut i finansverksamheten om att välja, välja bort och hantera risker ska baseras på medvetna avvägningar mellan risker och kostnader respektive risker och avkastning inom ramen för Västra Götalandsregionens risktolerans, krav på etiska och hållbara beslut samt tillämpliga lagar och regler.

Ansvarsfördelning

Regionfullmäktige ansvarar för att:

1. Besluta om maximal ram för upplåning i Västra Götalandsregionen.
2. Besluta om insättning och uttag ur Västra Götalandsregionens pensionsmedelsportfölj.
3. Besluta om borgensåtaganden.

Regionstyrelsen ansvarar för att:

4. Besluta om nyupplåning, inom den av regionfullmäktige beslutade låneramen.

Hantering vid policyöverträdelser

Vid överträdelser av bestämmelser i finanspolicyn ska överträdelserna omgående åtgärdas och ägarutskottet skyndsamt informeras.

Överträdelser som uppstår som ett resultat av plötsliga marknadsförändringar och som inte beror på aktiva investeringsbeslut betraktas inte som en överträdelse men ska rapporteras till ägarutskottet och åtgärdas inom rimlig tid.

Skuldförvaltning

Västra Götalandsregionens skuldförvaltning ska bedrivas på ett sådant sätt att en kostnadseffektiv och riskmedveten hantering av skulder och åtaganden säkerställs, samtidigt som hänsyn tas till Västra Götalandsregionens långsiktiga finansiella hållbarhet.

Skuldförvaltningen omfattar hanteringen av Västra Götalandsregionens räntebärande skulder, borgensåtaganden och garantier.

Upplåning får endast ske om det inte anses ändamålsenligt att använda Västra Götalandsregionens egen likviditet för att finansiera utbetalningar. All upplåning ska ske inom en av regionen beslutad låneram, som fastställer den maximala nivån för Västra Götalandsregionens totala tillåtna låneskuld.

Tillåtna riskkategorier

- Motpartsrisk
- Refinansieringsrisk
- Ränterisk
- Likviditetsrisk

Tillåtna finansieringskällor

- Bilateral lån
- Certifikat
- Obligationer

- Derivat (räntetak och räntegolv, ränte- och valutaswappar, ränteoptioner och kombinationer av dessa)
- Leasing

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden ska hanteras med största försiktighet och endast utfärdas när det är förenligt med Västra Götalandsregionens övergripande verksamhetsmål och finansiella riktlinjer. Eventuella borgensåtaganden ska beslutas av regionfullmäktige och tydligt definieras i enlighet med gällande lagar och regler. Västra Götalandsregionen ställer som huvudregel inte ut garantier för externa parter.

Hanteringen av borgensåtaganden syftar till att begränsa exponering mot finansiella risker.

Kapitalförvaltning av pensionsmedel

Pensionsmedlen ska förvaltas på ett effektiv och hållbart sätt för att säkerställa att Västra Götalandsregionen kan uppfylla sina framtida förpliktelser avseende den förmånsbestämda ålderspensionen. Finansverksamheten ansvarar för att ta fram förslag på nya avsättningar vid behov, vilka beslutas av regionfullmäktige. Givet pensionsmedlens långa placeringshorisont är målet att uppnå en långsiktig avkastning på i genomsnitt tre procent per år i reala termer.

Övergripande strategi och riskhantering

Västra Götalandsregionen ska tillämpa en övergripande strategi som skapar förutsättningar för att i den operativa verksamheten planera, genomföra och följa upp placeringarna inom ramen för det i policyn beslutade riskramverket.

Tillåtna riskkategorier

- Kreditrisk
- Ränterisk
- Likviditetsrisk
- Marknadsrisk
- Valutarisk

Tillåtna finansiella instrument

- Räntebärande tillgångar
- Aktierelaterade tillgångar
- Derivatinstrument
- Alternativa tillgångar

Kapitalförvaltning av överskottslikviditet

Kapitalförvaltning av överskottslikviditet ska säkerställa en effektiv förvaltning av koncernens likviditet. Med överskottslikviditet avses den likviditet som inte behövs för att hantera löpande betalningar och som inte är hänförliga till pensionsmedelsportföljen och som ska bidra till att upprätthålla Västra Götalandsregionens betalningsförmåga.

För den överskottslikviditet som behövs för att klara betalningsförmågan på kort sikt är målet att uppnå en avkastning som motsvarar värdeutveckling på räntan för statsskuldväxlar.

För den överskottslikviditet som är utöver det kortsiktiga behovet är målet att uppnå en genomsnittlig avkastning över tid som motsvarar värdeutvecklingen av räntan på statsskuldväxlar plus en procentenhet.

Övergripande strategi och riskhantering

Västra Götalandsregionen ska tillämpa en övergripande strategi som skapar förutsättningar för att i den operativa verksamheten planera, genomföra och följa upp placeringarna inom ramen för det i policyn beslutade riskramverket.

Tillåtna riskkategorier

- Kreditrisk
- Ränterisk
- Likviditetsrisk
- Marknadsrisk
- Valutarisk

Tillåtna finansiella instrument

- Räntebärande tillgångar
- Aktierelaterade tillgångar
- Derivatinstrument

Cash Management

Inom ekonomistyrningen definieras cash management som en kombination av både tjänster och processer för att hantera och optimera betalningsflöden och därmed kapitalutnyttjandet i en organisation.

Västra Götalandsregionens hantering av cash management omfattar koncerngemensam likviditetsplanering, banktjänster och betaltjänster.

Finansverksamheten ansvarar för att centralt samordna och effektivisera hanteringen av Västra Götalandsregionens bank- och betaltjänster utifrån verksamhetens behov, för att säkerställa en enhetlig riskhantering samt maximera de ekonomiska och administrativa fördelarna med stordrift

Riskkategorier

Följande riskkategorier ska beaktas och hanteras inom cash management för att skydda Västra Götalandsregionens finansiella intressen:

- Likviditetsrisk
- Anseenderisk
- Bedrägeririsk
- Cyberrisk
- Regulatorisk risk
- Operativ risk

Likviditetshantering

Finansverksamheten ansvarar för att Västra Götalandsregionen alltid har tillräcklig med likviditet för att möta sina löpande åtaganden. Uppdraget är att på ett effektivt sätt ha tillgång till likvida medel för upprätthålla en god betalningsberedskap, samtidigt som finansieringskostnader och likviditetsrisker ska minimeras. Finansverksamheten ska säkerställa en balanserad likviditet med hänsyn till koncernens kassaflödesbehov.

Banktjänster

Finansverksamheten har ett samordningsansvar för Västra Götalandsregionens banktjänster. Samtliga förvaltningar och majoritetsägda bolag ska vara anslutna till den helhetslösning som finansverksamheten erbjuder inom området banktjänster. Området innefattar det gemensamma koncernkontosystemet med tillhörande in-och utbetalningar.

Banktjänster utgör i sin tur grunden för regiongemensamma betaltjänster och betallosningar.

Betaltjänster

Finansverksamheten ansvarar för en samordnad hantering av Västra Götalandsregionens betaltjänster, vilket avser de tjänster som medborgarna använder sig av vid betalning till förvaltningar och majoritetsägda bolag.

Betaltjänster ska i största möjliga utsträckning vara marknadsstandard och utformade för att vara tillgängliga och användarvänliga för alla medborgare. Samordning sker där stordriftsfördelar uppnås.

Övrig finansverksamhet

Hantering av leasing

Enskilda förvaltningar och majoritetsägda bolag får inte besluta om leasing. Leasing kan användas som ett finansieringsalternativ för investeringar när det är motiverat utifrån ekonomiska skäl. För de fall där leasing bedöms vara mest fördelaktigt ska denna godkännas i förväg av ekonomidirektören.

Hantering av valuta

Valutarisk kan uppstå när betalningar sker i annan valuta än svenska kronor (SEK). Förvaltningar och bolag kan valutasäkra köp av tjänster, varor och utrustning i annan valuta än SEK. Vid behov av valutasäkring ska förvaltningarna och bolagen kontakta koncernbanken. Vid större upphandlingar och avtal med valutarisk ska koncernbanken göra en bedömning om behovet av valutasäkring finns.

Ordlista

Aktierelaterade tillgångar

Aktierelaterade tillgångar är finansiella instrument som antingen representerar ägande i ett företag (aktier) eller som har sitt värde kopplat till utvecklingen av aktier eller aktiemarknader. Dessa tillgångar innebär vanligtvis högre risk och potentiellt högre avkastning jämfört med räntebärande tillgångar, eftersom deras värde varierar beroende på företagets resultat och marknadsförhållanden.

Alternativa tillgångar

Alternativa tillgångar är investeringar som inte ingår i de traditionella tillgångsklasserna som aktier, obligationer och penningmarknadsinstrument. I stället omfattar de en bred grupp av investeringar som ofta har en lägre korrelation med traditionella marknader och används för att diversifiera en investeringsportfölj och minska risk. Alternativa tillgångar inkluderar vanligtvis investeringar i tillgångar som råvaror, fastigheter, riskkapital, hedgefonder och privata aktier.

Anseenderisk

Anseenderisk är risken att ett företag eller en organisations rykte skadas, vilket kan leda till förlorade kunder, lägre intäkter och minskat förtroende från marknaden.

Bedrägeririsk

Bedrägeririsk innebär risken att bli utsatt för falska betalningar och cyberattacker och kan resultera i betydande ekonomiska förluster.

Banktjänst

Innefattar de tjänster som är upphandlade inom bankavtalet såsom exempelvis koncernkontosystemet.

Betaltjänst

En betaltjänst omfattar alla nödvändiga delar för att möjliggöra och hantera betalningar, från fysisk utrustning som kortterminaler till de tekniska och administrativa processerna som stödjer betalflödet.

Certifikat

Certifikat är en typ av kortfristigt skuldebrev som ges ut av företag, banker eller kommuner för att finansieras sin verksamhet. Investeraren av ett certifikat lånar ut pengar till utgivaren mot

ränta. Certifikaten har vanligtvis en löptid på mellan några dagar upp till ett år.

Cyberrisk

Cyberrisk innebär risken för skador på en organisation genom dataintrång, hacking, virus eller andra cyberattacker. Det kan leda till förlorade data, driftstörningar, ekonomiska förluster och skadat förtroende.

Borgensåtagande

Ett borgensåtagande innebär att en part, t ex en kommun eller region, åtar sig att ansvara för en annan organisations skuld eller förpliktelser gentemot en långgivare. Om den organisation som har tagit lånet (huvudgäldenären) inte kan betala sin skuld, träder borgensmannen in och blir skyldig att betala skulden i stället.

Derivat

Derivatinstrument vid upplåning är finansiella kontrakt vars värde baseras på värdet av en underliggande tillgång, ränta eller index, och används för att hantera risker relaterade till upplåning. Dessa instrument hjälper låntagare och långgivare att skydda sig mot oönskade prisförändringar, räntesvängningar eller valutakursförändringar.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att en låntagare inte kan betala ränta eller återbetala ett lån, vilket kan leda till en förlust för investeraren. Denna risk bedöms ofta med hjälp av kreditbetyg. Kreditrisk handlar om risken att inte få tillbaka investerat kapital.

Leasing

Leasing innebär att en leasingtagare tillfälligt får använda en tillgång från en leasinggivare mot en periodisk avgift. Leasingtagaren har rätt att använda tillgången under en bestämd tidsperiod och under förutsättningar som specificerats i leasingavtalet. Vanligtvis innebär leasing att leasingtagaren inte äger tillgången men kan utnyttja dess fördelar utan att behöva göra en stor initial investering eller ta på sig ägandets risker. Leasingavtal kan variera i längd och villkor beroende på tillgången och parternas överenskommelse

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att det inte finns tillräckligt med köpare på marknaden för att sälja en investering snabbt utan att behöva acceptera ett lägre pris. Likviditetsrisk uppstår ofta i marknader med låg handelsvolym.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att värdet på en investering minskar på grund av förändringar på finansmarknaderna. Det innefattar risker relaterade till allmänna marknadsförhållanden, såsom ränteförändringar, prisvariationer, valutakursförändringar, geopolitiska och makroekonomiska faktorer.

Regulatorisk risk

Regulatorisk risk innebär risken att förändringar i lagar och regler påverkar en verksamhet negativt. Nya regleringar kan till exempel leda till ökade kostnader, förändrade affärsvillkor.

Refinansieringsrisk

Refinansieringsrisk innebär risken att inte kunna förnya en skuld till fördelaktiga villkor när den förfaller.

Räntebärande tillgång

Räntebärande tillgångar är investeringar som ger avkastning i form av ränta, till exempel obligationer, statskuldsväxlar, räntefonder.

Ränterisk

Ränterisk innebär att kostnaden för lån eller värdet på räntebärande investeringar påverkas negativt av förändringar i marknadsräntor.

Riskramverk

Ett riskramverk är en strukturerad metod för att identifiera, bedöma, hantera och övervaka risker inom en organisation. Det hjälper till att minimera negativa effekter och maximera möjligheter genom att tillämpa en systematisk och konsekvent process för riskhantering.

Valutarisk

Valutarisk är risken att förändringar i valutakurser påverkar värdet på investeringar, lån eller inköp. Vid placering kan investeringen minska i värde om valutan försvagas. Vid lån kan lånet bli dyrare om den valuta lånet är i stärks. Vid köp kan köpet bli dyrare om valutan för varan/tjänsten köpt i stärks.

Valutasäkring

Valutasäkring är en strategi för att skydda sig mot valutakursrisker som kan påverka värdet av tillgångar eller skulder i olika valutor. Det innebär vanligtvis att man använder finansiella instrument, såsom valutaterminer eller valutaswappar, för att låsa in eller begränsa den framtida valutakursen för en specifik transaktion eller position. Genom valutasäkring kan ett företag eller

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

investerare minska osäkerheten kring framtida valutakurser och undvika förluster som kan uppstå på grund av valutaförändringar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Policy

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Annelie Mogensen, (annas14), Finanschef

Granskad av: Anna Maria Koutsikouri Bergström, (annko5),
Analytiker

Godkänd av: Regionfullmäktige, (RF),

Dokument-ID: RS8631-1454170937-68

Version: 2.0

Giltig från: 2025-03-25

Giltig till: 2029-03-25